

УДК 378.1

Козарчук І.А. м. Київ, Україна

Національний транспортний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У педагогічній практиці виробилися добре відомі форми навчання. Найбільш поширені з них – лекції, семінари, лабораторні заняття, розрахунково-графічні роботи, іспити – використовуються у дистанційному навчанні, проте виявляються деякі специфічні особливості. Лекції, на відміну традиційних аудиторних, виключають живе спілкування з викладачем, проте мають і ряд переваг. Для запису лекцій використовують різні цифрові носії. Використання новітніх інформаційних технологій (гіпертексту, мультимедіа, ПС-технологій, віртуальної реальності) робить лекції виразними та наочними. Для створення лекцій можна використати всі можливості відеомонтажу. Такі лекції можна слухати у будь-який час та на будь-якій відстані. Крім того, не є обов'язковим конспектування матеріалу. Семінари дистанційного навчання є активною формою навчальних занять. Семінари проводяться за допомогою відеоконференцій. Вони дозволяють увійти до дискусії у будь-якій точці її розвитку, повернутися на кілька кроків назад, прочитавши попередні висловлювання. Викладач може оцінити засвоєння матеріалу за рівнем активності учасника дискусії. Збільшується динаміка взаємодії учнів між собою, а сам викладач виступає у ролі рівноправного партнера.

Консультації є однією з форм керівництва роботою здобувачів та надання їм допомоги у самостійному вивченні дисципліни. Використовуються месенджери та електронна пошта, а також відеоконференція. Консультації допомагають викладачеві оцінити особисті якості здобувача: інтелект, увага, пам'ять, уяву та мислення. Лабораторні роботи у дистанційному навчанні призначені для практичного засвоєння матеріалу. У традиційній освітній системі лабораторні роботи потребують спеціального обладнання, тренажерів, макетів тощо. Можливості дистанційного навчання суттєво спрощують завдання проведення лабораторного практикуму за рахунок використання мультимедіа-технологій, ГІС-технологій, імітаційного моделювання тощо. Віртуальна реальність дозволяє продемонструвати здобувачам освіти процеси, які у звичайних умовах показати дуже складно чи взагалі неможливо. Контроль дистанційного навчання – це перевірка результатів теоретичного та практичного засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Тут виправдав себе і заслужив на визнання тестовий контроль. Тест, зазвичай, містить великий перелік питань з дисципліни, кожен із яких передбачає кілька варіантів відповідей. Студент повинен вибрати серед цих варіантів правильну відповідь. Тести добре пристосовані для самоконтролю та дуже корисні для індивідуальних занять.

Тьюторіали – послідовно організовані консультації, завдання яких:

- сприяти активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів;

- формувати такі якості учнів, як: здатність швидко адаптуватися у групі, зайнятої рішенням спільного для всіх завдання; вміння встановлювати особисті контакти, обмінюватися інформацією та формувати необхідні точки зору, правильно розподіляти та організовувати роботу; вміння долати опір оточуючих, попереджати зіткнення та розбіжності; вміння аналізувати та оцінювати дії свої та інших.

- Тьюторіали – це специфічна та організаційна форма взаємодії викладача (тьютора) із здобувачами освіти. Оскільки в тьюторіалі присутній «очний» компонент, до цієї форми навчання пред'являються такі вимоги:

- розробка програми для кожного тьюторіалу;
- визначення його тривалості;
- розробка структури тьюторіалу;
- проведення тьюторіалу викладачем та експертом необхідної кваліфікації, що особливо важливо при підвищенні кваліфікації у конкретній професійній галузі.

Важливою особливістю організації тьюторіалів є використання нетрадиційних методів навчання (рисунки 1).

Необхідною умовою ефективного навчання за допомогою нетрадиційних методів у системі дистанційного навчання є те, що воно має проводитися викладачами, які добре ними володіють.

Рис. 1 – Методи навчання в системі ДН

Література:

1. Ляхоцька Л.Л. (ред.) Відкрита та дистанційна освіта: від теорії до практики. Зб. матер. III Всеукр. Електронної наук.-практ. конф.; 27 вересня 2018 р. [ред. кол.: Л. Л. Ляхоцька (голов, ред.), С. П. Касьян, С.В.Антощук, Т.І. Сябрук]. К.: Ун-т Менеджмент освіти НАПН України, 2018. 166 с.

2. Лаптев С.М., Сідак В.С., Денисенко М.П. (ред.) Освіта: соціальні аспекти в контексті економічного розвитку України. К.: Університет економіки та права «КРОК» 2014. 410 с.